

“Tento projekt bol realizovaný s finančnou pomocou Európskej únie z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (ERDF) prostredníctvom Operačného programu Základná infraštruktúra, ktorého riadiacim orgánom je Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky”

Územný plán obce OLŠAVKA

Prieskumy a rozbory

Architektonický ateliér MV, Hrnčiarska 1604/11, 091 01 Stropkov
Október 2007

Názov dokumentácie: **Územný plán obce OLŠAVKA (ÚPN-O)**
(okres Stropkov)
Prieskumy a rozbor

Obstarávateľ: Obec OLŠAVKA
Obecný úrad
090 22 Bukovce

Spracovateľ: Architektonický ateliér MV
Hrnčiarska 1604/11, 091 01 Stropkov
Ing. arch. Marko VATEHA
autorizovaný architekt – 0638 AA

Dátum vypracovania: Október 2007

Riešitelia: **Ing. arch. Marko VATEHA**
Ing. arch. Miroslav LAKATA, ml.

Vodovod, kanalizácia Ing. Marián PEKAROVIČ

Energetika Ing. Peter ŽARNOVSKÝ

Plyn Jozef HVIŽDA

Doprava Ing. Ladislav BAČENKO

Grafické spracovanie Ing. Daniel KAROL

Zodpovedný projektant: **Ing. arch. Marko Vateha**
číslo osvedčenia 0638 AA

Odborne spôsobilou osobou na obstarávanie územnoplánovacích podkladov a územnoplánovacích dokumentácii obcí a regiónov podľa § 2a zákona číslo 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov je **Ing. arch. Miroslav LAKATA, st.** s registračným číslom preukazu 117 vydaného Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky dňa 19.4.2002.

SÚHRNNÝ OBSAH DOKUMENTÁCIE :

A. Textová časť

B. Výkresová časť

1. širšie územné vzťahy a väzby	m 1:50 000
2. katastrálne územie obce	m 1:10 000
3. komplexný urbanistický rozbor	m 1: 2 000
4. rozbor technickej infraštruktúry	m 1: 2 000
5. krajinno – ekologický plán	m 1:10 000
6. problémový výkres	m 1: 2 000

Dokumentácia územného plánu obce Olšavka je vypracovaná s finančnou podporou Európskej únie.

OBSAH TEXTOVEJ ČASTI :

1. ÚVOD

- 1.1. Základné údaje**
- 1.2. Vymedzenie riešeného a záujmového územia**
- 1.3. Zhodnotenie doterajších územnoplánovacích dokumentácií**
- 1.4. Zhodnotenie priestorových priemetov odvetvových koncepcií, stratégia známych zámerov na rozvoj územia**

2. PRIESKUMY A ROZBORY

- 2.1. Prieskumy a rozbor priestorového usporiadania a funkčného využívania územia**
 - 2.1.1. širšie vzťahy
 - 2.1.2. rozbor urbanistickej štruktúry obce
- 2.2. Prieskumy a rozbor prírodných podmienok**
- 2.3. Prieskumy a rozbor demografického potenciálu a bytového fondu**
 - 2.3.1. demografia
 - 2.3.2. ekonomická aktivita obyvateľstva
 - 2.3.3. bytový fond
- 2.4. Prieskumy a rozbor sociálnej infraštruktúry**
 - 2.4.1. sociálna infraštruktúra
 - 2.4.2. obchod a služby
 - 2.4.3. ostatná vybavenosť
- 2.5. Prieskumy a rozbor kultúrnych a historických hodnôt**
- 2.6. Prieskumy a rozbor hospodárskej základne**
 - 2.6.1. ťažba nerastných surovín
 - 2.6.2. poľnohospodárstvo
 - 2.6.3. lesné hospodárstvo
 - 2.6.4. priemyselná a remeselná výroba, stavebníctvo a skladové hospodárstvo
 - 2.6.4. cestovný ruch
- 2.7. Prieskumy a rozbor rekreácie a cestovného ruchu**
- 2.8. Prieskumy a rozbor verejného dopravného vybavenia**
- 2.9. Prieskumy a rozbor technického vybavenia**
 - 2.9.1. vodné hospodárstvo
 - 2.9.2. zásobovanie energiami
 - 2.9.3. napojenie územia na telekomunikačné a informačné siete
- 2.13. Prieskumy a rozbor stavu životného prostredia a ochrany prírody**

a krajiny

- 2.13.1 rozbor súčasného stavu zložiek životného prostredia
- 2.13.2 rozbor faktorov negatívne ovplyvňujúcich kvalitu životného prostredia
- 2.13.3 rozbor faktorov pozitívne ovplyvňujúcich kvalitu životného prostredia
- 2.13.4 Odpady
- 2.13.5 Ochranné pásma
- 2.13.6 Ochrana prírody a krajiny

2.14. Prieskumy a rozborov záujmov obrany štátu

2.15. Krajinno – ekologický plán

3. ZÁVERY

3.1. Súhrnné zhodnotenie prieskumov a rozborov

3.2. Identifikácia problémov na riešenie

1. ÚVOD

1.1. Základné údaje

Dôvodom pre vypracovanie územného plánu je absencia územnoplánovacej dokumentácie podľa platnej legislatívy a jej aktuálna potreba s ohľadom na dlhodobé usmerňovanie územného rozvoja obce, stavebnej činnosti v nej, regulácie funkčného využitia zastavaného a katastrálneho územia obce, koordinácie záujmov a činností v území a návrh základnej koncepcie rozvoja obytných plôch, plôch vybavenosti, výroby a služieb a koncepcie dobudovania technickej vybavenosti obce.

Vypracovanie územného plánu obce Oľšavka zabezpečuje, podľa zákona č. 50/1976 Zb. o územnoplánovacej dokumentácii a stavebnom poriadku (stavebný zákon) a podľa zákona NR SR č. 360/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, Obec OĽŠAVKA.

Na vyhládanie zhotoviteľa návrhu nového územného plánu vypísala obec Oľšavka v roku 2006 podľa zákona NR SR č. 263/1999 Z.z. o verejnom obstarávaní tovarov a služieb verejnú súťaž. Súťaž bola uzavretá a vyhodnotená v tom istom roku. Na základe vyhodnotenia súťažných ponúk bola ako zhotoviteľ nového územného plánu obce Oľšavka vybraná Architektonickou kanceláriou MV, Ing. arch. Marko VATEHA, so sídlom v Stropkove.

Územný plán obce Oľšavka má byť spracovaný ako nová územnoplánovacia dokumentácia, ktorá bude vychádzať zo zhodnotenia súčasného stavu obce, vyhodnotenia aktuálnych a dlhodobějších potrieb jej ďalšieho územného rozvoja, zo zhodnotenia jej rozvojových, územných a priestorových možností. Územným plánom by sa mala založiť dlhodobější koncepcia urbanistického rozvoja obce, postavená na reálnych možnostiach a obmedzeniach rozvoja a usmerňovaná dlhodobějšími cieľmi tvorby jej vyváženej priestorovej štruktúry. Zároveň by nová územnoplánovacia dokumentácia mala mať formu právne záväzného dokumentu – regulačného plánu, ktorý by bol podľa možností liberálnym, pritom však v taxatívne vymedzených oblastiach záväzným nástrojom regulácie územného a stavebného rozvoja obce, opierajúcim sa o autoritu zákonov. Územný plán by definoval hlavné princípy urbanistickej koncepcie a priestorovej kompozície, určoval všeobecné podmienky a osobitné obmedzenia výstavby, ozdravenia, zhodnotenia a racionálneho využívania územia obce v záujme jej trvalo udržateľného dlhodobého rozvoja. Tiež by stanovoval regulatívy, vzťahujúce sa k celoobecným záujmom a k verejným priestorom a funkciám, vymedzoval (ale aj obmedzoval a limitoval) možnosti využitia územia a určoval prípustný spôsob jeho zastavania, resp. primeranej intenzity jeho využívania. Orientačne by vymedzoval plochy rezerv dlhodobějších koncepčných rozvojových zámerov a určoval aj podmienky pre využitie územia a pre výstavbu v priestoroch špecificky limitovaných či obmedzovaných (ochranné pásma, prírodné a krajinné prvky, ekosystém a pod.). Takto vypracovaný územný plán by mal byť komplexným a otvoreným návrhovým, koordinačným a regulačným systémom riešenia územných a priestorových vzťahov, definovania zásad prípustného územného využívania a výstavby v katastrálnom území obce a v jej súvislo zastavanom území, vrátane novonavrhnutých plôch jej územného rozvoja.

Územný plán má mať charakter ponuky širšej škály možností územného rozvoja obce a umiestnenia nových funkcií a investícií na území obce. Má byť podkladom pre

praktickú stavebnú a ostatnú rozvojovú činnosť a zároveň podnecovať, usmerňovať, koordinovať a regulovať obecné a občianske (ekonomické i spoločenské) aktivity a iniciatívy.

Spracovanie územného plánu obce vychádza z ustanovení stavebného zákona, v novelizovanom znení a z vyhlášky 55/2001 Z.z. Ministerstva životného prostredia SR, ktorým stanovujú podrobnosti obsahu a úpravy územnoplánovacích podkladov a územnoplánovacích dokumentácií.

Dokumentácia územného plánu obce sa postupne vypracúva v týchto ucelených pracovných fázach:

- Prípravné práce, prieskumy a rozbor
- Zadanie územného plánu
- Návrh územného plánu

Prieskumy a rozbor sú zamerané na podrobné zmapovanie existujúceho urbanisticko–architektonického stavu obce. Technického stavu objektov i stavu celej technickej infraštruktúry obce Olšavka. Na základe dôkladných prieskumov sú urobené metódou analýzy a syntézy zase vyhodnocujúce rozbor súčasného stavu preskúmaných stavebnotechnických daností v obci. Ide hlavne o funkčnoprevádzkové využívanie obecného potenciálu, jeho priestorového usporiadania, problematiky technickej infraštruktúry (cestnej, vodovodnej a kanalizačnej siete, plynofikácie a elektrifikácie) v obci, stavu životného prostredia a pod.

Pri spracovaní prieskumov a rozborov obce boli rešpektované záväzné časti nadradenej územnoplánovacej dokumentácie Územného plánu veľkého územného celku (ÚPN-VÚC) Prešovský kraj, ktorý vypracovala projektová kancelária APS, s.r.o. Prešov – hlavný riešiteľ Ing. arch. Stanislav Komár a ktorý bol schválený uznesením Vlády SR č. 268 zo 7. apríla 1998. Záväzné časti riešenia (regulatívy funkčného a priestorového usporiadania územia) boli vyhlásené Všeobecne platným záväzným nariadením PSK č. 4/2004, ktorým sa mení a dopĺňa Nariadenie vlády SR č. 216/1998 Z.z. a č. 679/2002 Z.z.

Ďalšou nadradenou dokumentáciou z kategórie územnoplánovacích podkladov je Regionálny územný systém ekologickej stability (R-ÚSES) okresu Bardejov, ktorý v roku 1995 vypracovala SAŽP Banská Bystrica, pobočka Prešov.

Pre vypracovanie územného plánu obce Olšavka boli z Úradu geodézie, kartografie a katastra SR, Geodetického a kartografického ústavu - mapová služba Bratislava, získané nasledovné mapové podklady:

- základná mapa SR (ZM 10) v m 1: 10 000
- základná mapa SR (ZM 50) v m 1: 50 000

Obstarávateľ poskytol zhotoviteľovi digitalizovaný mapový podklad katastrálneho územia obce v m 1: 2 000, pre riešenie zastavaného územia obce.

Ďalšie použité podklady:

- Výsledky sčítania ľudu, domov a bytov k 31. 3. 1991 a k 26. 5. 2001 (materiály Štatistického úradu SR)

- Súpis pamiatok na Slovensku (SÚPSOP Bratislava, 1967)
- Podklady jednotlivých správcov technickej infraštruktúry, dotknutých štátnych a súkromných organizácií
- Zásady a pravidlá územného plánovania (VÚVA Brno, Urbion Bratislava 1983)
- Vlastivedný slovník obcí na Slovensku (Veda, SAV Bratislava 1977)
- Metodické usmernenie obstarania a spracovania územného plánu obce (MŽP SR Bratislava, 2001)

Časť údajov, najmä o výskyte, funkciách a kapacitách zariadení základnej občianskej vybavenosti a o aktuálnom stave obyvateľstva a bytového fondu poskytol spracovateľovi ÚPD Obecný úrad v Oľšavke.

1.2. Vymedzenie riešeného a záujmového územia

Oľšavka je vidieckym sídlom poľnohospodárskeho charakteru, s prevažujúcou obytnou funkciou. Patrí do okresu Stropkov a rozprestiera sa v Nízkych Beskydách, v doline potoka Oľšavka, na juhovýchodnom výbežku Ondavskej vrchoviny s výškovým členením od 250 m n.m. do 594 m n.m.

Ako územie, určené pre riešenie v územnom pláne, sa stanovuje celé územie správnej jednotky - katastrálne územie obce Oľšavka, zahŕňajúce aj samotnú obec v hraniciach súvislo zastavaného územia. Rozloha katastrálneho územia je 854 ha s prevládajúcou rozlohou trvalo trávnatých porastov. Celková výmera poľnohospodárskej pôdy je 649 ha (orná pôda 71 ha, trvalo trávnaté porasty 570 ha, záhrady a sady 8 ha), lesnej pôdy 148 ha, vodnej plochy 10 ha, zastavanej plochy 22 ha a neplodnej plochy – ostatná 25 ha. Kataster obce susedí s katastrami obcí Bukovce, Vislava, Šemetkovce, Kožuchovce a Gribov. Celkové katastrálne územie je v územnom pláne riešené v mierke 1:10 000 v podrobnostiach krajiny a sídelnej štruktúry. Zastavané územie je riešené v mierke 1: 2 000.

1.3. Zhodnotenie doterajších územnoplánovacích dokumentácií

Záväzné časti riešenia (regulatívy funkčného a priestorového usporiadania územia) ÚPN VÚC *Prešovského kraja*, boli vyhlásené Všeobecne platným záväzným nariadením PSK č. 4/2004, ktorým sa mení a dopĺňa Nariadenie vlády SR č. 216/1998 Z.z. a č. 679/2002 Z.z., rešpektované pri spracovaní územného plánu obce sú:

1. V oblasti usporiadania územia, osídlenia a životného prostredia

1.2 v oblasti nadregionálnych súvislostí usporiadania územia, rozvoj osídlenia a sídelnej štruktúry

1.2.1 podporovať budovanie rozvojových osí v záujme tvorby vyváženej hierarchizovanej sídelnej štruktúry,

1.2.1.3 podporovať ako rozvojové osi druhého stupňa:

1.2.1.3.5 laboreckú rozvojovú os: Stropkov – Medzilaborce – Humenné,

1.3 ťažiská osídlenia v oblasti regionálnych súvislostí usporiadania osídlenia

1.3.4 podporovať ako ťažiská osídlenia, tretej úrovne druhej skupiny / miestneho významu/:

1.3.4.4 svidnícko-stropkovské ťažisko osídlenia

1.3.5 formovať ťažiská osídlenia uplatňovaním princípov dekoncentrovanej koncentrácie, upevňovať vnútroregionálne sídelné väzby medzi ťažiskami osídlenia,

1.3.6 podporovať ťažiská osídlenia ako rozvojové sídelné priestory vytváraním ich funkčnej komplexnosti so zohľadnením ich regionálnych súvislostí,

- 1.3.7 podporovať nástrojmi územného rozvoja diverzifikáciu ekonomickej základne ťažísk osídlenia, pri využívaní špecifických daností a podmienok jednotlivých území,
- 1.3.8 podporovať rozvoj sídelných centier, ktoré tvoria základné terciárne centrá osídlenia, rozvojové centrá hospodárskych, obšlužných a sociálnych aktivít ako pre priliehajúce zázemie, tak pre príslušný regionálny celok, a to hierarchickým systémom pozostávajúcim z týchto skupín centier:
 - 1.3.8.6 tretej skupiny, ktoré tvoria jej druhú podskupinu: Medzilaborce, Sabinov, Stropkov, Vysoké Tatry,
- 1.4 vytvárať možnosti pre vznik suburbánnych zón okolo ťažísk osídlenia s prihliadnutím na ich stupeň sociálno-ekonomického rozvoja,**
- 1.5 podporovať rozvoj priestorov - mikroregiónov mimo ťažísk osídlenia, charakterizovaných ekonomickou a demografickou depresiou a tento princíp aplikovať aj pri tvorbe subregiónov,**
- 1.6 vytvárať priestorové podmienky pre vedenie rozhodujúcich sietí technickej infraštruktúry a rezervovať plochy pre stavby environmentálnej infraštruktúry regionálneho a nadregionálneho významu,**
- 1.7 rešpektovať podmienky vyplývajúce zo záujmov obrany štátu v okresoch Bardejov, Humenné, Kežmarok, Levoča, Poprad, Prešov, Sabinov, Snina, Stará Ľubovňa, Stropkov, Svidník a Vranov nad Topľou,**
- 1.8 rešpektovať poľnohospodársku pôdu a lesy ako obmedzujúci faktor urbanistického rozvoja územia,**
- 1.13 v oblasti civilnej ochrany obyvateľstva rezervovať plochy pre zariadenia na ukrývanie obyvateľstva v prípade ohrozenia,**
- 1.14 v oblasti rozvoja vidieckeho priestoru a vzťahu medzi mestom a vidiekom**
 - 1.14.1 zabezpečovať vyvážený rozvoj územia, najmä v horských a podhorských oblastiach v nadväznosti na definované centrá polycentrických sústav a osídlenia sídelnej štruktúry Prešovského kraja,
 - 1.14.2 podporovať vzťah urbánnych a rurálnych území v novom partnerstve založenom na integrácii funkčných vzťahov mesta a vidieka a kultúrno-historických a urbanisticko-architektonických daností,
 - 1.14.3 vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centrám, podporovať výstavbu verejného dopravného a technického vybavenia obcí, moderných informačných technológií tak, aby vidiecke priestory vytvárali kultúrne a pracoviskovo rovnocenné prostredie voči urbánnym priestorom a dosiahnuť tak skĺbenie tradičného vidieckeho prostredia s požiadavkami na moderný spôsob života,
 - 1.14.4 pri rozvoji vidieckych oblastí zohľadňovať ich špecifické prírodné a krajinné prostredie a pri rozvoji jednotlivých činností dbať na zamedzenie, resp. obmedzenie možných negatívnych dôsledkov činností na krajinné a životné prostredie vidieckeho priestoru,
 - 1.14.5 zachovávať pôvodný špecifický ráz vidieckeho priestoru, vychádzať z pôvodného charakteru zástavby a historicky utvorenej okolitej krajiny; zachovať historicky utváraný typ zástavby obcí a zohľadňovať národopisné špecifiká jednotlivých regiónov,
- 1.15 v oblasti sociálnej infraštruktúry**
 - 1.15.2 v oblasti zdravotníctva
 - 1.15.2.1 vytvárať územno – technické predpoklady na rovnakú prístupnosť a primeranú efektívnu dostupnosť zariadeniami ambulantnej a ústavnej starostlivosti a jej zameranie na prevenciu, včasnú diagnostiku a liečbu závažných ochorení,
 - 1.15.2.3 vytvárať územno – technické predpoklady na budovanie hospicov, zariadení paliatívnej starostlivosti a zariadení starostlivosti o dlhodobo chorých,
 - 1.15.2.4 vytvárať podmienky na ochranu zdravia odstraňovaním rizikových faktorov v území,
 - 1.15.2.5 vytvárať územno – technické podmienky k podpore malého a stredného podnikania v oblasti zdravotníctva a to najmä v oblastiach vzdialenejších od sídelných centier
 - 1.15.3 v oblasti sociálnych služieb,
 - 1.15.3.1 vytvárať územno – technické podmienky k rozširovaniu siete zariadení sociálnej starostlivosti sociálnych služieb paralelne s narastaním podielu odkázaných na sociálnu pomoc a občanov s ťažkým zdravotným postihnutím,
 - 1.15.3.2 v súvislosti s predpokladaným nárastom počtu obyvateľov v poproduktívnom veku vytvárať územno – technické predpoklady pre lokalizáciu ubytovacích zariadení pre občanov v dôchodkovom veku s preferovaním zariadení rodinného a penzijnového typu,
 - 1.15.3.3 zriaďovať zariadenia sociálnych služieb a rozširovať ich sieť v závislosti od konkrétnych potrieb,

- 1.15.3.4 vytvárať územnotechnické predpoklady na uskutočňovanie výstavby zariadení, umožňujúcich zamestnanie zdravotne postihnutých občanov,

1.16 v oblasti kultúry a umenia,

- 1.16.1 rešpektovať typickú formu a štruktúru osídlenia charakterizujúcu jednotlivé etnokultúrne, hospodársko-sociálne a prírodno-klimatické oblasti a rešpektovať potenciál takých kultúrohistorických a spoločenských hodnôt a javov, ktoré kontinuálne pôsobia v danom prostredí a predstavujú rozvojové impulzy kraja (etnokultúrne a spoločenské tradície, historické udalosti, osobnosti a artefakty na celom vymedzenom území),
- 1.16.2 vytvárať územnotechnické podmienky pre podporu kultúrnych zariadení v regióne ako neoddeliteľnej súčasti existujúcej infraštruktúry kultúrnych služieb obyvateľstvu,
- 1.16.3 vytvárať územnotechnické podmienky pre podporu zariadení zachovávajúcich a rozvíjajúcich tradičnú kultúru identickú pre subregióny,

1.17 v oblasti prírodného a kultúrneho dedičstva

- 1.17.1 rešpektovať kultúrohistorické dedičstvo, predovšetkým vyhlásené kultúrne pamiatky, vyhlásené pamiatkové územia (pamiatkové rezervácie, pamiatkové zóny a ich ochranné pásma), pamätihodnosti a súbory navrhované na vyhlásenie v súlade so zákonom o ochrane pamiatok,
- 1.17.2 uplatniť a rešpektovať typovú a funkčnú profiláciu sídel mestského a malomestského charakteru a rôzne formy vidieckeho osídlenia vrátane rurálnej štruktúry v rozptyle a rešpektovať kultúrno-historické urbanistické celky, a to aj v širšom rozsahu, ako požaduje ochrana pamiatok,
- 1.17.3 zabezpečiť aktívnu ochranu technických pamiatok, vybraných typických remeselníckych a priemyselných objektov,
- 1.17.5 využívanie kultúrnych pamiatok a pamiatkových území prispôbiť ďalšie využívanie ochranným podmienkam pre jednotlivé skupiny pamiatok určených v návrhoch opatrení na ich zachovanie,
- 1.17.6 rešpektovať dominantné znaky typu pôvodnej a kultúrnej krajiny, morfológie a klímy v oblasti stredného a horného Spiša, Šariša a horného Zemplínu,
- 1.17.8 stavebnotechnicky predchádzať ohrozeniu, poškodeniu alebo zničeniu národných kultúrnych pamiatok a dbať na trvalé udržanie dobrého stavu, vrátane prostredia kultúrnej pamiatky a na taký spôsob využívania a prezentácie, ktorý zodpovedá jej pamiatkovej hodnote,
- 1.17.9 venovať osobitnú pozornosť lokalitám známych, evidovaných aj predpokladaných archeologických nálezísk, pričom orgánom ochrany archeologických nálezísk je Pamiatkový úrad SR,

2. V oblasti rozvoja rekreácie a turistiky

- 2.2 považovať za priestory spoločného záujmu pri zabezpečovaní ich rozvoja rekreačné priestory v prihraničnej oblasti s Poľskou republikou a Ukrajinou,
- 2.4 vytvárať podmienky pre vznik nových komplexných stredísk CR s fakultatívnym využitím potenciálu atraktívnych priestorov, pri rešpektovaní záujmov ochrany prírody a krajiny,
- 2.6 podporovať a prednostne rozvíjať tie druhy a formy turizmu, ktoré majú pre rozvoj v danom území najlepšie predpoklady a ktoré sú zároveň predmetom medzinárodného významu (letný a zimný horský turizmus, kultúrno – poznávací turizmus, kúpeľný turizmus, kúpeľný liečebno-rekondičný turizmus, ekoturizmus a agroturizmus,
- 2.8 uprednostňovať budovanie infraštruktúry v sídlach bez ekonomického zázemia určených na rozvoj turistiky a rekreácie,
- 2.10 usmerňovať rozvoj funkčno-priestorového subsystému rekreácie a turizmu v súlade s Koncepciou územného rozvoja Slovenska 2001, Regionalizáciou cestovného ruchu Slovenskej republiky a Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja,
- 2.11 vytvárať podmienky na rozvoj krátkodobej rekreácie obyvateľov miest a väčších obcí budovaním rekreačných zón sídel a zamerať sa na podporu budovania vybavenosti pre prímestskú rekreáciu v ich záujmových územiach,
- 2.12 vytvárať územnotechnické podmienky funkčného využitia kultúrnych pamiatok pre potreby rozvoja cestovného ruchu,

4. Ekostabilizačné opatrenia

- 4.1 postupne zabezpečovať ochranu najcennejších častí prírodného potenciálu formou vyhlásenia za osobitne chránené územia ochrany prírody a krajiny v regióne,
- 4.3 zabezpečiť funkčnosť prvkov územného systému ekologickej stability, pri ďalšom využití a usporiadaní územia,

- 4.4 pri spracovávaní lesných hospodárskych plánov v oblastiach navrhovaných ako osobitne chránené územia ochrany prírody a krajiny menšieho plošného rozsahu rešpektovať také formy obhospodarovania lesa, ktoré zabezpečia funkčnosť zachovania a skvalitnenia hodnotných ekosystémov,
- 4.5 pozemkovými úpravami, usporiadaním pozemkového vlastníctva a užívacích pomerov v poľnohospodárskom a lesnom extraviláne podporovať výsadbu plošnej a líniovej zelene, prirodzený spôsob obnovy a revitalizáciu krajiny v prvkoch územného systému ekologickej stability, s maximálnym využitím pôvodných (domácich) druhov rastlín,
- 4.6 podporovať v podhorských oblastiach zmenu spôsobu využívania poľnohospodárskeho pôdneho fondu zatrávaním ornej pôdy ohrozenej vodnou eróziou,
- 4.7 výstavbu líniových stavieb dopravy a trás technickej infraštruktúry realizovať ekologickým prepájaním nadregionálnych a regionálnych biokoridorov a biocentier,
- 4.9 v oblasti ochrany prírody a krajiny,
 - 4.9.1 zabezpečiť právnu ochranu pre navrhované osobitne chránené územia a územia sústavy NATURA 2000 (t.j. chránené vtáčie územia a územia európskeho významu),
 - 4.9.7 pri hospodárskom využívaní území začlenených medzi prvky územného systému ekologickej stability uplatňovať podmienky stanovené pre
 - 4.9.7.1 hospodárenie v lesoch na území vyhlásených a navrhovaných za osobitne chránené zabezpečiť hospodárenie v lesoch podľa platných predpisov pre lesné ekosystémy v kategóriách ochranné lesy a lesy osobitného určenia,
 - 4.9.7.2 ochranu poľnohospodárskej pôdy pre poľnohospodárske ekosystémy v kategóriách podporujúcich a zabezpečujúcich ekologickú stabilitu územia (trvalé trávne porasty),
 - 4.9.7.3 prispôbovať trasovanie dopravnej a technickej infraštruktúry prvkom ekologickej siete tak, aby bola maximálne zabezpečená ich funkčnosť a homogénnosť,
 - 4.9.7.4 eliminovať systémovými opatreniami stresové faktory pôsobiace na prvky územného systému ekologickej stability (pôsobenie priemyselných a dopravných emisií, znečisťovanie vodných tokov a pod.),

5. V oblasti dopravy

- 5.1 v oblasti nadradeného dopravného vybavenia,
 - 5.1.9 rešpektovať dopravné siete nadregionálnej úrovne – cestné komunikácie,
 - 5.1.9.2 Svidník – Stropkov - Medzilaborce – Palota – hranica PR,
- 5.3 chrániť koridory ciest I., II. a vybraných úsekov III. triedy, ich preložiek a úprav vrátane prejazdnych úsekov dotknutými sídlami na:
 - 5.3.43 ostatných cestách III. triedy z dôvodu ich rekonštrukcie,
 - 5.3.44 v oblasti ostatných verejných dopravných zariadení,
 - 5.3.44.1 chrániť existujúce verejné dopravné zariadenia,
 - 5.3.44.2 vytvárať a chrániť priestory pre zariadenia verejnej hromadnej dopravy,

6. V oblasti vodného hospodárstva

- 6.1 v záujme zabezpečenia zdrojov pitnej vody,
 - 6.1.1 využívať existujúce a zdokumentované zdroje pitnej vody s cieľom zvyšovať podiel zásobovaných obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov,
- 6.2 chrániť priestory na líniové stavby,
 - 6.2.3 v oblasti skupinových vodovodov na
 - 6.2.3.1 rezervovať plochy a chrániť koridory pre plánované samostatné a skupinové vodovody v ostatných obciach Prešovského kraja napojené na verejné zdroje,
 - 6.2.3.2 zabezpečiť hydrogeologické prieskumy pre zistenie zdrojov podzemnej vody využívanej na pitné účely na celom území,
 - 6.2.3.3 zriadiť nové vodné zdroje pre obce odľahlé od hlavných trás vodárenských sústav (vodovodných rozvodných potrubí),
 - 6.2.3.4 rezervovať plochy a chrániť koridory pre stavby skupinových vodovodov a vodovodov zo zdrojov obcí,
- 6.3 rezervovať plochy a chrániť koridory (kanalizácie)
 - 6.3.1 pre stavby kanalizácií, skupinových kanalizácií a čistiarní odpadových vôd. Prednostne realizovať kanalizačné siete v sídlach ležiacich v pásmach ochrany využívaných zdrojov pitnej vody, v ochranných pásmach minerálnych a liečivých vôd. Výstavbu kanalizačných sietí ako verejnoprospešných stavieb konkretizovať v územnom pláne obce,
 - 6.3.2 zabezpečiť kvalitu vypúšťania vyčistených odpadových vôd v zmysle požiadaviek stanovených s vyhláškou č.491/2002 Z.z.,

- 6.3.3 zabezpečiť postupné znižovanie zaostávania rozvoja verejných kanalizácií za rozvojom verejných vodovodov,
- 6.3.4 v rozhodovacom procese posudzovať investičnú a ekonomickú náročnosť navrhovaných kanalizačných sústav a čistiární odpadových vôd z dôvodu optimalizácie prevádzkových nákladov pre pripojených užívateľov,
- 6.4 rezervovať priestory na výhľadové vybudovanie kanalizačných systémov, (kanalizácia + ČOV),**
 - 6.4.1 realizovať výstavbu kanalizácií a ČOV obcí,
- 6.5 vodné toky, meliorácie, nádrže**
 - 6.5.1 na tokoch, kde nie sú usporiadané odtokové pomery, komplexne revitalizovať vodné toky s protipovodňovými opatreniami, so zohľadnením ekologických záujmov a dôrazom na ochranu intravilánov obcí pred povodňami,
 - 6.5.2 na upravených úsekoch tokov vykonávať údržbu s cieľom udržiavať vybudované kapacity,
 - 6.5.3 s cieľom zlepšiť kvalitu povrchových vôd a chrániť podzemné vody realizovať výstavbu čistiární odpadových vôd,
 - 6.5.4 zlepšovať vodohospodárske pomery na malých vodných tokoch v povodí zásahmi smerujúcimi k stabilizácii vodohospodárskych pomerov za extrémnych situácií počas povodní aj v období sucha, pri úpravách tokov využívať vhodné plochy na výstavbu poldrov s cieľom zachytávať povodňové prietoky,
 - 6.5.5 zabezpečiť likvidáciu povodňových škôd z predchádzajúcich rokov a budovať primerané protipovodňové opatrenia s dôrazom na ochranu zastavaného územia miest a obcí a ochranu pred veľkými prietokmi (úpravy tokov, ochranné hrádze a poldre /.
 - 6.5.6 venovať pozornosť úsekom bystrinných tokov v horských a podhorských oblastiach, na ktorých treba budovať prehrádzky s cieľom znížiť eróziu a zanášanie tokov pri povodňových stavoch bez narušenia biotopu,
 - 6.5.7 vykonať protierózne opatrenia na priľahlej poľnohospodárskej pôde,
 - 6.5.8 v rámci revitalizácie tokov zachovať priaznivé životné podmienky pre ryby, zoobentos a fytoobentos,
 - 6.5.9 vykonávať údržbu na existujúcich melioračných kanáloch s cieľom zabezpečiť funkciu detailného odvodnenia,
 - 6.5.10 rekonštruovať nefunkčné závlahové čerpace stanice a rozvody závlahovej vody,
 - 6.5.11 maloplošnými a veľkoplošnými závlahovými stavbami zvýšiť podiel zavlažovaných pozemkov,
 - 6.5.14 vytvárať priestory v území pre výstavbu rybníkov a účelových vodných nádrží,
 - 6.5.15 podporovať rekonštrukcie obnoviteľných energetických zdrojov, resp. výstavbu malých vodných elektrární,
 - 6.5.19 vo vhodných lokalitách zriaďovať menšie viacúčelové vodné nádrže a prehrádzky a podporovať obnovenie zaniknutých vodných plôch,

7. V oblasti zásobovania plynom a energiou, telekomunikácie

- 7.3 v oblasti využívania obnoviteľných energetických zdrojov,**
 - 7.3.1 podporovať výstavbu zdrojov energie využívajúcich obnoviteľné zdroje,
- 7.4 v oblasti telekomunikácií a informačnej infraštruktúry**
 - 7.4.1 vytvárať podmienky na rozvoj globálnej informačnej spoločnosti na území Prešovského kraja skvalitňovaním infraštruktúry informačných systémov.

8. V oblasti hospodárstva

- 8.1 v oblasti hospodárstva a regionálneho rozvoja**
 - 8.1.1 koordinovať proces programovania a implementácie Národného plánu regionálneho rozvoja Slovenskej republiky a Koncepcie územného rozvoja Slovenska 2001 s cieľom vytvoriť podmienky pre trvalo udržateľný rozvoj regiónov,
 - 8.1.2 rozvíjať decentralizovanú štruktúru ekonomiky prostredníctvom vytvorenej polycentrickej sústavy mestského osídlenia, a tým zabezpečovať aj vyváženú sociálno-ekonomickú úroveň subregiónov,
 - 8.1.3 diverzifikovať odvetvovú ekonomickú základňu obcí a miest, podporovať v záujme trvalej udržateľnosti malé a stredné podnikanie,
 - 8.1.4 zabezpečovať rozvoj a skvalitnenie infraštruktúry komunikačných systémov,
 - 8.1.5 vytvárať územnotechnické podmienky na rovnomerné rozmiestnenie obyvateľstva s vyššou kvalifikáciou,

8.2 v oblasti priemyslu a stavebníctva

- 8.2.1 pri rozvoji priemyslu a stavebníctva vychádzať z ekonomickej, sociálnej a environmentálnej únosnosti územia v súčinnosti s hodnotami a limitami kultúrno-historického potenciálu územia, historického stavebného fondu so zohľadňovaním špecifík jednotlivých subregiónov a využívať pritom predovšetkým miestne suroviny,
- 8.2.4 podporovať v územnom rozvoji regiónu rekonštrukciu a sanáciu existujúcich priemyselných areálov a areálov bývalých hospodárskych dvorov pre účely priemyselných parkov na základe zhodnotenia ich externých a interných lokalizačných faktorov,
- 8.2.6 podporovať rozvoj tradičnej remeselnej výroby, doplnkové výroby a nevýrobné činnosti podporujúce rozvoj vidieka,

8.3 v oblasti poľnohospodárstva a lesného hospodárstva

- 8.3.1 podporovať diverzifikáciu poľnohospodárskej produkcie a formy obhospodarovania pôdy na základe rôznorodosti produkčného potenciálu územia a klimatických podmienok,
- 8.3.2 podporovať alternatívne poľnohospodárstvo v chránených územiach, v pásmach hygienickej ochrany a v územiach začlenených do územného systému ekologickej stability,
- 8.3.3 zabezpečiť protieróziu ochranu poľnohospodárskej pôdy s využitím vegetácie v rámci riešenia projektov pozemkových úprav a agrotechnickými opatreniami zameranými na optimalizáciu štruktúry pestovaných plodín v nadväznosti na prvky územného systému ekologickej stability,
- 8.3.4 rekonštruovať a intenzifikovať existujúce závlahové systémy a stavby, čerpacie stanice a rozvodné siete, podporovať extenzívne leso-pasienkárске využívanie podhorských častí s cieľom zachovať krajinárske a ekologicky hodnotné územia s rozptýlenou vegetáciou,
- 8.3.5 neproduktívne a nevyužiteľné poľnohospodárske pozemky zalesňovať a pri zalesňovaní využívať pôvodné (domáce) druhy drevín,
- 8.3.6 podporovať extenzívne leso-pasienkárске využívanie podhorských častí s cieľom zachovať krajinárske a ekologicky hodnotné územia s rozptýlenou vegetáciou,
- 8.3.7 podporovať doplnkové formy podnikania na báze tradičných remesiel ako využitie surovín z produkcie poľnohospodárskej a lesnej výroby vo vidieckych sídlach s voľnou pracovnou silou, s cieľom znížiť hospodársku depresiu najmä v oblastiach s vyšším stupňom ochrany prírody,

8.4 v oblasti odpadového hospodárstva

- 8.4.1 nakladanie s odpadmi na území kraja riešiť v súlade so schváleným aktualizovaným Programom odpadového hospodárstva SR, Prešovského kraja a jeho okresov,
- 8.4.2 uprednostňovať v odpadovom hospodárstve minimalizáciu odpadov, separovaný zber a zhodnocovanie odpadov s využitím ekonomických nástrojov a legislatívnych opatrení,
- 8.4.3 riešiť s výhľadom do budúcnosti zneškodňovanie odpadov v kraji na skládkach vyhovujúcich technickým podmienkam, s orientáciou na existujúce a plánované regionálne skládky,
- 8.4.7 sanovať prednostne skládky lokalizované v územiach prvkov regionálneho územného systému ekologickej stability a v územiach, kde bezprostredne ohrozujú životné prostredie a podzemné vody,

Verejnoprospešné stavby

2. V oblasti vodného hospodárstva

- 2.5 stavby kanalizácií, skupinových kanalizácií a čistiarní odpadových vôd, v obciach Prešovského kraja.

5. V oblasti telekomunikácií

- 5.1 stavby pre prenos terestriálneho a káblového signálu a stavby sietí informačnej sústavy, a ich ochranné pásma.

6. V oblasti obrany štátu a civilnej ochrany obyvateľstva

- 6.3 stavby civilnej ochrany obyvateľstva,
 - 6.3.1 zariadenia na ukrývanie obyvateľstva v prípade ich ohrozenia,
 - 6.3.2 zariadenia na signalizáciu a koordináciu činnosti v stave ohrozenia.

7. V oblasti prírodného a kultúrneho dedičstva

- 7.1 stavby uvedené v Ústrednom zozname pamiatok vyhlásené za Národné kultúrne pamiatky, pamiatky a ich okolie zapísané v zozname svetového kultúrneho dedičstva UNESCO a objekty súvisiace s pamiatkovo chránenými historickými parkami, ich údržbu a úpravy realizovať len so súhlasom Pamiatkového úradu,
- 7.2 stavby technických pamiatok a historické dopravné stavby, ktoré sú vyhlásené za NKP,

- 7.3 stavby pre ochranu, prieskum a sprístupnenie archeologických lokalít.
- 8. V oblasti poľnohospodárstva**
 - 8.1 stavby pre závlahové systémy, rozvodné siete a čerpace stanice,
- 9. V oblasti životného prostredia**
 - 9.1 stavby na ochranu pred prívalovými vodami – ochranné hrádze a úpravy vodného toku, priehrádzky poldre a viacúčelové vodné nádrže,
 - 9.2 stavby na účely monitorovania stavu životného prostredia.
- 10 V oblasti odpadového hospodárstva**
 - 10.3 stavby a zariadenia na zneškodňovanie, dotried'ovanie, kompostovanie a recykláciu odpadov,
- 11. V oblasti ekostabilizačných opatrení**
 - 11.1 prepojenia nadregionálnych a regionálnych biokoridorov a biocentier.

Na uskutočnenie verejnoprospešných stavieb možno podľa § 108 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov, pozemky, stavby a práva k nim vyvlastniť alebo vlastnícke práva k pozemkom a stavbám obmedziť.

2. PRIESKUMY A ROZBORY

2.1. Prieskumy a rozbory priestorového usporiadania a funkčného využívania územia

2.1.1. širšie vzťahy

V štruktúre osídlenia má obec Oľšavka funkciu vidieckeho sídla poľnohospodárskeho charakteru, s prevažujúcou obytnou funkciou. Administratívne patrí do okresu Stropkov a Prešovského kraja. Nachádza sa v priamom kontakte s cestným koridorom II/575 laboreckej rozvojovej osi Stropkov – Medzilaborce – Humenné. Stropkov so svojim spádovým územím, ako ťažisko osídlenia regionálneho významu, tzv. svidnícko-stropkovské ťažisko, je ekonomickým a turistickým centrom regiónu s väzbou na košicko-prešovské centrum, pohraničné a cezhraničné regióny. Vzdialenosť 12 km od mesta Stropkov určuje obci jasný charakter vidieckej obce s prvkami prímestskej obce, kludným a tichým prostredím.

Zdrojom zmiernenia ekonomických a demografických úpadkov je vytváranie mikroregiónov s cieľom podporovať čiastočnú ekonomickú sebestačnosť na báze cestovného ruchu. Aby smery rozvoja doplnili iné aktivity je potrebné vychádzať zo zachovania prírodného prostredia, zo zachovania regionálnej kultúrnej identity, zo štandardizovania úrovne technickej infraštruktúry a dopravy. Prírodná scenéria a zachované prírodné prostredie priam nabádajú k rozvoju všetkých foriem vidieckeho turizmu, agroturizmu a športov. Obec je zapojená do združenia obcí Mikroregión Zelené Beskydy, v ktorom je 9 obcí stropkovského okresu.

V užšom záujmovom území Oľšavky bol podľa údajov Štatistického úradu takýto počet obyvateľov:

	sčítanie 1991	sčítanie 2001	2006
Oľšavka	277 obyv.	232 obyv.	233 obyv.
Bukovce	510	590	550
Chotča	566	572	556
Gribov	203	183	191
Kožuchovce	74	67	74
Šemetkovce	110	99	96
Vislava	250	250	227
Spolu:	1 990 obyv.	1 993 obyv.	1 927 obyv.

Z týchto sídiel nemá progresívny vývoj s trvalým rastom obyvateľstva ani jedna obec. Počet obyvateľov väčšiny obcí sa dlhodobo udržiava v stabilných hodnotách. Pre celé záujmové územie obce Oľšavka platí charakteristický trend poklesu migrácie obyvateľov do mesta Stropkov a trend migrácie do kludnejších, lacnejších ale stále dostupných okolitých obcí.

Plánovaná výstavba rýchlostnej komunikácie R4 v trase Prešov – Svidník – hranica PR a jej prepojenie na diaľničnú sieť vytvorí ľahkú dostupnosť k nadradenej cestnej sieti. Pravidelnú dopravu občanov zabezpečuje autobusová doprava. Napojenie na železniciu je v Medzilaborciach (25 km) s väzbou na hlavné železničné koridory .

2.1.2. rozbor urbanistickej štruktúry obce

Prvý krát sa obec Olšavka spomína roku 1551. Patrila panstvu Makovica. V roku 1711 sa útekem poddaných vyludnila. Obyvatelia chovali dobytok, pracovali v lesoch a vyrábali drevené náradie. V polovici 19. storočia obec zasiahla veľká vlna vysťahovalectva. Na prelome rokov 1914-15 bola obsadená ruskými vojskami. Vysťahovalectvo pokračovalo aj za prvej ČSR.

Obec Olšavka je typom obojstrannej cestno - potočnej zástavby okolo hlavnej kompozičnej osi - cestnej komunikácii III/5759 spájajúcej obec s Bukovcami a potokom Olšavka. Stavebné štruktúry sú osadené na značne členitom teréne.

Dominantou obce je gréckokatolícky a pravoslávny kostol, ktoré sa nachádzajú na jej okraji pri vstupe do obce. Obec má jasne definované centrum v priestore Obecný úrad a bývalé pohostinstvo.

Potok Olšavka sa pretkáva zástavbou okolo hlavnej cesty cez celú obec. Koridor potoka Olšavky i jej miestnych prítokov je atakovaný častými záplavami, sú to prevažne prívalové vody z gribovskej strany. Obec je zo severnej strany v dotyku s lesným masívom.

Na základe vizuálneho prieskumu v teréne sa dá konštatovať, že prevažujú objekty v s dobrým stavebnotechnickým stavom. Obdobie posledných niekoľkých rokov poznamenáva prestavba a dostavba podstatnej časti dediny na moderné súčasné domy s prvkami mestskej výstavby. Nástup nových materiálov, nové technológie vykurovania a dosiahnutý vyšší štandard v podmienkach bývania sa stal základnou podmienkou prestavby rodinných domov. Nové rodinné domy postavené v posledných rokoch plne odzrkadľujú architektúru mestských a vidieckych domov.

Prevládajúcim funkčným územím je obytné územie. Rodinné domy sú prevažne dvojpodlažné, izolované. Občianska vybavenosť je lokalizovaná v centrálnej polohe obce. Oba kostoly sú blízko seba. Súčasťou ich areálov sú aj cintoríny. Súčasťou nového cintorína je aj Dom smútku. Južne od bývalej základnej školy je futbalové ihrisko, v súčasnosti nevyužívané. Poľnohospodársky dvor je umiestnený mimo zastavané územie obce, pri príjazde do obce po štátnej ceste. Na dvore sa chová hovädzí dobytok a ovce.

2.2. Prieskumy a rozboru prírodných podmienok

Územie obce Olšavka sa rozprestiera v doline potoka Olšavka v Nízkych Beskydách, pohorí Ondavskej vrchoviny, s výškovým členením od 250 m n.m. do 594 m n.m. Stred obce leží v nadmorskej výške 295 m n.m.

Reliéf je typický flyšový. Rôzna odolnosť flyšových hornín podmieňuje vznik mierne až stredne zvlneného reliéfu územia.

Územie katastra obce Olšavka patrí z globálneho hľadiska do klimatickej oblasti mierne teplej.

Podľa detailnejšieho klasifikovania na riešenom území je zastúpený klimaticko - geografický typ - vrchovinovej klímy mierne teplej so sumou teplôt pod 10 °C.

Priemerné teploty v januári sú v rozsahu -3,5 až -6 °C

Priemerná teplota v júli sa pohybuje medzi 17 až 17,5 °C

Začiatok vykurovacieho obdobia sa pohybuje medzi 20. septembrom až 10. októbrom.

Trvanie vykurovacieho obdobia 230 - 250 dní

Priemerný ročný úhrn zrážok sa pohybuje okolo 650 - 850 mm.
 Snehová pokrývka trvá 75 – 120 dní.
 Znečistenie ovzdušia SO² je pod 5 mgm³ najčistejšia kategória na Slovensku.
 Podľa udania KMÚ Košice v priestore Stropkovského regiónu zastúpenie smerov vetrov nasledovné:

- sever 21%
- severovýchod 5%
- východ 11%
- juhovýchod 21%
- juh 12%
- juhozápad 2%
- západ 4%
- severozápad 12%
- bezvetrie 14%

Rozdiel medzi celoročným a zimným smerovaním vetrov je nepodstatný, bez extrémnych silných vetrov.

Katastrom obce Olšavka a v dotyku s jej zastavaným územím preteká potok Olšavka s jej bezmennými prítokmi. Režim odtoku vôd z územia je nevyrovnaný, spôsobený podnebnými pomermi a málo priepustným flyšovým podložím.

2.3. Prieskumy a rozbor demografického potenciálu a bytového fondu

2.3.1. demografia

Podľa výsledkov jednotlivých sčítaní obyvateľov je dlhodobý vývoj obyvateľov v Olšavke nasledovný:

Rok sčítania	Počet obyvateľov	Nárast / pokles
1787	285	-
1828	556	+ 271
1869	180	- 376
1880	171	- 9
1890	232	+ 61
1900	247	+ 15
1910	291	+ 44
1921	337	+ 46
1930	339	+ 2
1940	350	+ 11
1948	328	- 22
1960	339	+ 11
1970	357	+ 18
1991	277	- 80
2001	235	- 42
2002	232	- 3
2003	237	+ 5

2004	237	+ 0
2005	230	- 7
2006	233	+ 3
2007	231	- 2

Retrospektívny vývoj obce zaznamenáva poklesy aj rasty. Od 20. rokov 20. storočia počet obyvateľov postupne klesal až na 230 obyvateľov. Najnepriaznivejším zásahom do histórie obce bolo neustále sa opakujúce vysťahovalectvo. Od roku 2000 obec osciluje okolo 230 obyvateľov. V posledných rokoch sa pod pokles podpísala migrácia za prácou, ale aj malá pôrodnosť a vysoká úmrtnosť staršej skupiny obyvateľov.

Výsledky sčítania ľudu, bytov a domov v roku 2001:

- základné údaje o obyvateľstve

Počet trvalo byv. obyvateľov			Veková štruktúra obyvateľov					
Celkom	muži	ženy	muži			ženy		
			0-14	15-59	60+	0-14	15-54	55+
232	118	114	22	66	25	15	54	39
100 %	50,9 %	49,1 %	9,5 %	28,4 %	10,8 %	6,5 %	23,3 %	16,8 %

Porovnanie s priemernými štatistickými údajmi okresu Stropkov:

Veková skupina	Olšavka	%	okres Stropkov
Predproduktívny vek	37	16,0	21,6
Produktívny vek	120	51,7	67,6
Poproduktívny vek	64	27,6	10,8

Zo zastúpenia jednotlivých vekových skupín je vidieť vysoký podiel staršieho obyvateľstva oproti deťom. Veková štruktúra zaznamená výrazné spomalenie rastu počtu obyvateľov.

Priemerný vek sa pohybuje okolo 40,3.

Podľa národnostného zloženia trvalo bývajúceho obyvateľstva v Olšavke dominuje rusínska národnosť, ku ktorej sa hlásilo 125 obyvateľov, čo predstavuje 53,9% zo všetkých obyvateľov. K slovenskej národnosti sa hlási 100 obyvateľov (43,1 %) a k ukrajinskej štyria obyvatelia.

Podľa náboženského vyznania prevláda pravoslávne vierovyznanie, zastúpené 47,8 % obyvateľov. Ostatní sú gréckokatolíckeho vyznania 46,6 % a rímskokatolíckeho 3,0 %.

V obci bolo pri sčítaní v roku 2001 91 censovaných domácností. Bytových domácností bolo 61. Samostatne hospodáriacich domácností bolo 69. Rodinných domácností so závislými deťmi bolo 64, z nich 58 ako úplných rodín. Počet detí v rodinách sa pohyboval najviac od 1 až po 3.

2.3.2. ekonomická aktivita obyvateľstva

V roku 2001 bývalo v Olšavke 89 ekonomicky aktívnych osôb, čo predstavuje 38,4 % z celkového počtu trvalo bývajúcich obyvateľov. Z obyvateľstva v produktívnom veku je podiel ekonomicky aktívnych 74,2 %.

- osôb ekonomicky aktívnych:	89	38,4 %	
z toho: mužov	48	40,7 %	
žien	41	36,0 %	
- nepracujúcich dôchodcov	81	34,9 %	
- detí a žiakov ZŠ	43	18,5 %	
- žiakov a študentov	14	6,0 %	
- ostatní nezávislí, závislí, nezistení	5	2,2 %	
obyvateľstvo úhrnom	232	100,0 %	

Zloženie obyvateľstva podľa dosiahnutého najvyššieho školského vzdelania:

Stupeň vzdelania	muži	ženy	spolu	v %
deti do 16 rokov	23	20	43	18,5
základné	31	49	80	34,5
učňovské a stredné (bez maturity)	43	18	61	26,3
úplné stredné (s maturitou)	18	25	43	18,5
vysokoškolské	3	2	5	2,2
spolu	118	114	232	100,0

Zloženie obyvateľstva podľa spoločenskej skupiny:

- zamestnanci za mzdu, plat a iný druh odmeny		
štátny podnik	26	29,2
súkromný podnik	35	39,3
družstvo	12	13,5
iný	1	1,1
- podnikatelia		
so zamestnancami	2	2,2
bez zamestnancov	3	3,4
- ostatní a nezistení	10	11,2
ekonomicky aktívni spolu	89	100,0
z toho robotníci	57	64,0

Zloženie obyvateľstva podľa zdroja obživy v príslušnosti k jednotlivým hospodárskym odvetviam:

odvetvie hospodárstva	osoby ekonomicky aktívne				z toho do zamestnania	
	muži	ženy	spolu	v %	odchádza	v %
1. poľnohospodárstvo, poľovníctvo a súvisiace služby	10	5	15	16,9	12	80,0
2. priemyselná výroba	11	14	25	28,1	21	84,0
3. stavebníctvo	6	0	6	6,7	2	33,3
4. obchod	2	2	4	4,5	3	75,0
5. hotely a reštaurácie	1	1	2	2,2	1	50,0
6. doprava, skladovanie a spoje	3	0	3	3,4	2	66,7
7. peňažníctvo a poisťovníctvo	1	0	1	1,1	1	100,0
8. verejná správa	5	5	10	11,2	3	30,0
9. školstvo	1	3	4	4,5	3	75,0
10. zdravotníctvo a sociálna starostlivosť	0	7	7	7,9	5	71,4

11. ostatné služby	1	0	1	1,1	1	100,0
12. EA bez udania odvetví	7	4	11	12,4	1	9,1
spolu	48	41	89	100,0	55	61,8

Počet nezamestnaných sa obci pohybuje okolo 6 (2008), čo predstavuje 6,7 % nezamestnanosť. Tá je výrazne nižšia ako 14,5 % nezamestnanosť v okrese Stropkov. Väčšina obyvateľov obce si hľadá prácu mimo obec. V obci je v súčasnosti premenlivý počet pracovných príležitostí - 12. Ponúka ich Podielnícke družstvo Bukovce 10 a predajne potravín 2.

2.3.3. bytový fond

V Oľšavke bolo podľa sčítania v roku 2001 celkom 70 rodinných domov a 70 bytových jednotiek. Z tohto počtu je 61, t.j. 87,1 % trvale obývaných. Zvyšných 9 domov (12,9 %) bolo neobývaných, pričom štyri pre zmenu majiteľa a 5 z iných dôvodov.

Členenie bytového fondu podľa veku stavieb bolo nasledovné:

byty	v rod. domoch	v %
do r. 1899 a nezistené	3	4,9
1900 – 1919	-	-
1920 – 1945	1	1,6
1946 – 1970	46	75,5
1971 – 1980	6	9,8
1981 – 1990	3	4,9
1991 – 2001	2	3,3
spolu	61	100,0

Od roku 2001 v obci nepostavili ani nezbúrali žiadny dom. V súčasnosti nie je žiadny dom rozostavaný.

Podiel trvalo obývaných bytov v obci podľa veľkostných kategórií :

byty	v rod. domoch	v %
s 1 obytnou miestnosťou	1	1,7
s 2 izbami	6	9,8
s 3 izbami	27	44,3
so 4 izbami	11	18,0
s 5 a viac izbami	16	26,2
spolu	61	100,0

Podľa kategórie vybavenosti bola štruktúra bytového fondu:

byty	v rod. domoch	v %
I. kategória	24	39,3
II. kategória	18	29,5
III. kategória	12	19,7
IV. kategória	7	11,5
spolu	61	100,0

Veľkostná skladba je priaznivá, väčšina bytov (88,5 %) sú troj a viac izbové. Na 1 byt pripadá 60,4 m² celkovej obytnej plochy. Priemerná obsadenosť bytov bola 3,79 obyv./byt a na jednu obytnú miestnosť pripadá v priemere 1,01 obyvateľa. Priemerná obytná plocha na 1 bývajúcu osobu je 16,0 m², čo je nad normovým štandardom 12,0 m²/obyv.

Nepriaznivá situácia je aj v kategorizácii bytov podľa *úrovne vybavenosti*. Na plyn je napojených 103 bytov s 478 obyvateľmi (92,6 %), vybavených vodovodom je 59 bytov obývaných 222 obyvateľmi (95,7 %). Odkanalizovaných do vlastnej žumpy alebo septiku je 48 bytov so 193 obyvateľmi (83,2 %). Splachovací záchod má 38 bytov (153 obyv. – 65,9 %) a vlastnú kúpeľňu 59 bytov (228 obyv. – 98,3 %).

Podľa druhu *stavebných materiálov* je prevažná väčšina domov z tehál.

2.4. Prieskumy a rozbor sociálnej infraštruktúry

2.4.1. sociálna infraštruktúra

Vzdelávanie a starostlivosť o deti v obci zabezpečujú Základné školy a Materské školy v Bukovciach a v Stropkove. Stredné a vysoké školy sú bohato zastúpené v samotnom Prešovskom samosprávnom kraji.

Za lekárskou starostlivosťou dochádzajú občania do Stropkova. V Stropkove je najbližšia nemocnica, pohotovostná služba a rýchla zdravotnícka pomoc. V obci sa nenachádza lekáreň ani zariadenia sociálnej starostlivosti o dôchodcov a nevládných spoluobčanov. Obec nezabezpečuje opatrovateľské služby.

2.4.2. obchod a služby

V obci sa nachádza kostol pravoslávnej a gréckokatolíckej cirkvi. Pravoslávny kostol postavili v roku 2000. Gréckokatolícky postavili v roku 1908. Cintoríny sú spoločné. Pre obyvateľov obec postavila v roku 2005 aj dom smútku, nachádzajúci sa na novom cintoríne.

Všetky ostatné služby sú dostupné v Bukovciach a Stropkove.

V obci sú 2 predajne potravín, ktoré prevádzkujú podnikateľské subjekty. Jeden je ako súčasť rodinného domu a jeden je umiestnený v spoločnej budove s obecným úradom.

2.4.3. ostatná vybavenosť

Hlavnou verejnou inštitúciou v obci je obecný úrad, zabezpečuje výkon samosprávy a štátnej správy v jeho pôsobnosti. Policajne obec náleží k Obvodnému oddeleniu Policajného zboru v Stropkove.

Obecný úrad sídli v budove s kultúrnou sálou - kapacita 100 miest. Obec má futbalové ihrisko.

V obci pôsobí aj Poľovnícke združenie a športový klub stolného tenisu - Stop Olšavka.

2.5. Prieskumy a rozbor kultúrnych a historických hodnôt

Prvý krát sa obec Olšavka spomína roku 1551. Patrila panstvu Makovica. V roku

1711 sa útekem poddaných vyľudnila. Obyvatelia chovali dobytok, pracovali v lesoch a vyrábali drevené náradie. V polovici 19. storočia obec zasiahla veľká vlna vysťahovalectva. Na prelome rokov 1914-15 bola obsadená ruskými vojskami. Vysťahovalectvo pokračovalo aj za prvej ČSR. Väčšina obyvateľov pracovala v priemyselných podnikoch v Stropkove a Svidníku.

Rozvojom priemyslu sa okolité mestá ako Stropkov, Svidník a Medzilaborce stali útočiskom mnohých obyvateľov, kde našli stabilnú prácu. Po roku 1989 dochádza k rozpadu priemyslu a poľnohospodárstva v okrese, čo má za následok zmenšenie pracovných príležitostí a značné vysťahovalectvo za prácou.

V Ústrednom zozname pamiatkového fondu v registri nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok sú evidované kultúrne pamiatky:

- *Božia muka* (č. ÚZPF 10387/0)
jednoduchá obdĺžniková stavba s polkruhovým uzáverom z 1. polovice 19. storočia

Ako územia s predpokladanými archeologickými nálezmi sú určené:

- *historické jadro obce* – územie s predpokladanými archeologickými nálezmi (1. Písomná zmienka z roku 1470)

Akákoľvek stavebná činnosť v týchto lokalitách sa riadi zákonom č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu.

2.6. Prieskumy a rozborý hospodárskej základne

2.6.1. ťažba nerastných surovín

V katastrálnom území obce Oľšavka sa nenachádzajú zistené výhradné ložiská nerastov (zákon č. 44/1998 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva – banský zákon, v znení neskorších predpisov).

2.6.2. poľnohospodárstvo

Poľnohospodársku pôdu spravuje Podielnícke družstvo so sídlom v Bukovciach a Agro servis, sro. Trend zameriavania sa na chov oviec a hovädzieho dobytku spôsobil zmenu využitia poľnohospodárskej pôdy na ťažšie prístupných svahoch na trvalo trávnaté porasty. V katastri sa poľnohospodárska výroba zameriava na produkciu krmovín a obilovín. Na hospodárskom dvore sa chová 800 oviec a 150 dojníc.

2.6.3. lesné hospodárstvo

Lesy v katastri obce spravuje a hospodári na nich Združenie vlastníkov súkromného lesa a urbariátu (142 ha).

2.6.4. priemyselná a remeselná výroba, stavebníctvo a skladové hospodárstvo

Priemyselná výroba v obci nie je zastúpená.

2.6.4. cestovný ruch

Obec leží v blízkosti historickej trasy cestovného ruchu – Jozefínka (Jozefova cesta) a má jedno pohostinstvo. Cesta spájala Stredozemné more s Baltickým. V minulosti bola lemovaná veľkým množstvom hostincov a preprahacích staníc. Iné zariadenia cestovného ruchu neexistujú.

2.7. Prieskumy a rozborý rekreácie a cestovného ruchu

Poloha obce poskytuje obyvateľom primeranú dostupnosť k všetkým turisticky atraktívnym miestam. Patrí sem hlavne vodná nádrž Domaša (29 km), Duklianský priesmyk (23 km), bývalé kúpele Šarišský Štiavnik (23 km) a drevené kostolíky východného obradu – napr. Šemetkovce, Ladomirová, Krajné Čierne.

2.8. Prieskumy a rozborý verejného dopravného vybavenia

Olšavka sa napája na nadradenú dopravnú sieť prostredníctvom štátnej cesty III/575009 Bukovce – Olšavka, II/575 Stropkov – Medzilaborce a ďalej cestou II/557 Stropkov – Svidník k medzištátnej ceste I/73 (E371) a plánovanej rýchlostnej komunikácie R4 Prešov – Hranica s PR.

Individuálna automobilová doprava

Cestná komunikácia II/575009 – v extraviláne obce, kategórie C 7,5/50. Štátna cesta má zbernú funkciu a funkciu distribúcie miestnej dopravy na cestnú sieť SR. V intraviláne obce, funkčnej skupiny C, funkčnej triedy C2, kategórie MO 6,5/40. Miestna komunikácia funkčnej triedy C2 tvorí spojnicu medzi zbernou komunikáciou a miestnymi komunikáciami, ktoré sprístupňujú územie obce. Jej šírkové usporiadanie je do značnej miery limitované okolitou zástavbou a reliéfom príslušného územia. Jedná sa o komunikáciu, na ktorej je možné aj použitie upokojujúcich prvkov dopravy.

Miestne komunikácie – funkčnej skupiny C, funkčnej triedy C3, kategórie MO 4,25/30. Jedná sa o miestne komunikácie vo vnútri obytných útvarov, ktoré sprístupňujú jednotlivé nehnuteľnosti. Sú to komunikácie s najnižším dopravným významom, ktoré sú využívané výhradne zdrojovou a cieľovou dopravou. Ich priestorové usporiadanie je plne podriadené okolitým podmienkam a funkčným požiadavkám príslušného územia.

Autobusová (hromadná) doprava

Autobusová doprava je v obci zabezpečená po ceste III/575009 kde predpokladáme, že autobusová doprava predstavuje cca 1,0% z celkového počtu vozidiel za 24 hodín v danom profile cesty tretej triedy.

V obci je umiestnených šesť zastávok SAD. Denne do obce prichádza a odchádza z nej 7 liniek.

Tranzitná doprava

Vzhľadom k tomu, že obec Olšavka je koncovou obcou na ceste tretej triedy, nepredpokladáme vplyv tranzitnej dopravy na dopravný systém obce Olšavka.

Pešia doprava

V súčasnosti v obci nie sú vybudované komunikácie pre peších. Po vstupe do obce dochádza k distribúcii pešej dopravy do jednotlivých častí obce pomocou miestnych komunikácií.

Statická doprava

Plochy pre statickú dopravu v obci nie sú vybudované. Parkovanie vozidiel v obci zabezpečujú miestne komunikácie

2.9. Prieskumy a rozbor technického vybavenia

2.9.1. vodné hospodárstvo

- toky

Cez katastrálne územie obce preteká potok Olšavka so svojimi bezmennými prítokmi. Toky odvádzajú z katastrálneho územia predovšetkým dažďové vody ale aj priesakové vody z okolitých pozemkov. Toky sú v správe Slovenského vodohospodárskeho podniku, závod PBH, stredisko Bardejov. Kapacita upravených aj neupravených úsekov tokov je dostatočná na odvedenie prietoku Q_{100} ročnej veľkej vody.

- zásobovanie pitnou a prevádzkovou vodou

Obec Olšavka nemá vybudovaný obecný vodovod. Obyvatelia sú zásobovaní pitnou vodou individuálne z jednotlivých domových studní. Voda zo studní v mnohých prípadoch vykazuje znečistenie po stránke bakteriologickej a chemickej, čím nevyhovuje predpísanej STN. Domové studne nespĺňajú ani podmienky hygienickej ochrany vodného zdroja. Obec má nedostatok kvalitnej pitnej vody.

- odvádzanie a čistenie odpadových vôd

Obec Olšavka nemá vybudovaná kanalizáciu ani ČOV.

Odvedenie povrchových dažďových vôd z miestnych komunikácií a cesty III. triedy prebieha systémom dažďovej kanalizácie uloženej v chodníkoch a systémom rigolov vedených obojstranne, resp. jednostranne. Vyústenie dažďovej kanalizácie je do vodných tokov, resp. odvodňovacích priekop.

2.9.2. zásobovanie energiami

- *elektrická energia*

Rozvod elektrickej energie

Obec Oľšavka je napojená na elektrickú energiu z VN-22kV prípojky z linky č.507. ktoré prechádza západnou časťou katastra obce. Z VN-22kV prípojky je napojená trafostanica 22kV/400V TS-1 (160 kVA). Trafostanica je stožiarová na betónových stĺpoch. Zo stožiarovej trafostanice je napojené vzdušné NN vedenie, ktoré prechádza celou obcou. Rodinné domy a ostatné objekty v obci sú napojené na elektrickú energiu prevažne vzdušnými NN prípojkami. Vzhľadom na výhľadové rozšírenie obce je potrebné v obci rekonštruovať jestvujúcu trafostanicu TS-1 a vybudovať novú trafostanicu s VN-22kV prípojkou. Jestvujúce NN vedenie je potrebné upraviť tak, aby vyhovovalo rastúcim požiadavkám na odber elektrickej energie.

Verejné osvetlenie

V obci Oľšavka je verejné osvetlenie na stĺpoch NN siete, so vzdušným rozvodom. Verejné osvetlenie je ovládané z rozvádzačov verejného osvetlenia s meraním spotreby elektrickej energie. Jestvujúce verejné osvetlenie je potrebné rekonštruovať vzhľadom na bezpečnosť a rozvoj obce.

- *plyn*

Obec Oľšavka je zásobovaná stredotlakovým plynovodom /STL/ s PN do 300 kPa. Jestvujúce rozvody STL plynovodu sú vyhotovené z plastových rúr a sú vedené v krajnici miestnych komunikácií. Dĺžka STL rozvodov po obci je cca 2790 m.

Celková potreba plynu pre obec:

Hodinová potreba :

- rodinné domy 61 x 4 m ³ .hod ⁻¹	= 244,0 m ³ .hod ⁻¹
- ostatné objekty /Obec. úrad, PD a pod./	= 40,0 m ³ .hod ⁻¹

2.9.3. napojenie územia na telekomunikačné a informačné siete

Telekomunikačné rozvody

Obec Oľšavka je napojená na verejnú telekomunikačnú sieť (VTS) vzdušným telefónnym vedením. V obci je vzdušný telefónny rozvod na drevených stĺpoch, z ktorého sú napojené rodinné domy a ostatné objekty na VTS. Vzhľadom na rastúce požiadavky na kvalitu prenosu VTS je potrebné rekonštruovať telefónny rozvod v obci. Vzdušné telefónne vedenie je na samostatných drevených stĺpoch.

Miestny rozhlas

Miestny rozhlas obce Oľšavka je na samostatných oceľových stožiaroch resp. na stožiaroch NN siete so vzdušným rozvodom a reproduktormi.

2.13. Prieskumy a rozboru stavu životného prostredia a ochrany prírody a krajiny

2.13.1 rozbor súčasného stavu zložiek životného prostredia

- *voda*

Pozdĺž potoka Olšavka nie sú významnejší znečisťovatelia vôd. V Olšavke však problémom zostáva chýbajúca verejná kanalizácia a čistiareň jej odpadových vôd. Splaškové vody z domácností sú vo väčšine prípadov vyústené do nevyhovujúcich a kapacitne nepostačujúcich žúmp a septikov, resp. do cestných priekop a povrchových vôd. Z plošných zdrojov znečistenia je to najmä hospodársky dvor – ovce a hovädzí dobytok.

- *pôda*

V okolí obce nie sú prevádzky ktoré by mohli kontaminovať okolité pôdy.

- *ovzdušie*

Najväčším problémom je tu lokálne vykurovanie domácností tuhým palivom aj napriek tomu, že obec už má zrealizované plynofikačné rozvody. Ani v širšom okolí od obce sa nenachádzajú významnejší znečisťovatelia vzduchu.

2.13.2 rozbor faktorov negatívne ovplyvňujúcich kvalitu životného prostredia

Z hľadiska negatívnych faktorov ovplyvňujúcich kvalitu životného prostredia v obci sa javí poľnohospodárska výroba extenzívneho charakteru, ktorá už dlhodobo ovplyvňuje eróziu a vodohospodársky potenciál.

Tento problém sa dá odstrániť nasadením dostupných intenzifikačných faktorov na elimináciu negatívnych prejavov - ako je výsadba líniovej zelene a pod.

2.13.3 rozbor faktorov pozitívne ovplyvňujúcich kvalitu životného prostredia

Najpriaznivejším faktorom z ekologického hľadiska sa tu javí biokoridor potoka Olšavka a jej prítokov. Tento vzácny faktor je potrebné chrániť a investičnú výstavbu usmerňovať, tak aby v budúcnosti nedochádzalo k jeho zužovaniu a necitlivým úpravám jeho toku. Ďalším pozitívnym faktorom je zastúpenie lesného ekosystému.

2.13.4 Odpady

Podľa Programu odpadového hospodárstva sa zberom TKO a separovaným zberom na území obce zaoberá a zber realizuje Fúra, sro. Košice. Odpad je vyvážený na riadenú skládku TKO Papínv okrese Humenné, ročne cca 26 ton. Obec potrebuje vystať kompostovisko pre likvidáciu biologicko-rozložiteľného odpadu.

2.13.5 Ochranné pásma

Katastrálne územie obce Olšavka sa nachádza v ochrannom pásme vodárenského zdroja Chotčianka – Stropkov, ktoré bolo vyhlásené rozhodnutím bývalého ObÚ Svidník, OŽP, č. 227/92 Ku/Mo zo dňa 3.12.1992. V uvedenom ochrannom pásme platí osobitný režim hospodárenia.

2.13.6 Ochrana prírody a krajiny

V katastri obce sa nenachádzajú žiadne chránené územia podľa zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Pre riešené územie platí 1. stupeň územnej ochrany podľa zákona OPaK. Do riešeného územia z juhu, východu a severu zasahuje územie siete NATURA 2000 - navrhované vtáčie územie Laborecká vrchovina.

V katastrálnom území sa tiež nachádza trávinnno-bylinný biotop národného významu – Lk3 - mezofilné pasienky a spásané lúky, trávinnno-bylinný biotop európskeho významu – Lk1 - nížinné a podhorské kosné lúky (6510) a lesný biotop európskeho významu – Ls5.1 - bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy (9163).

2.14. Prieskumy a rozborov záujmov obrany štátu

V katastrálnom území obce Oľšavka sa nenachádzajú objekty dôležité z hľadiska záujmov obrany.

2.15. Krajinný – ekologický plán

pozitívne faktory

O kvalite územia svedčia aj genofondovo významné plochy. Kataster leží v III. ochrannom pásme vodného zdroja.

Botanická genofondová plocha - Ščob-Hájnica – lesný komplex zahŕňajúci bučiny a pripotočné porasty pozdĺž miestnych potokov.

negatívne faktory

Faktormi znižujúcimi ekologickú stabilitu sú hlavne negatívne dopady – stresové faktory, či bariérové prvky, ktorých účinok sa zväčšuje ich kumuláciou a veľkosťou plochy pôsobenia.

V priestore aj keď nedochádza ku kumulácií viacerých negatívnych vplyvov, prejavuje sa negatívny vplyv intenzívnej poľnohospodárskej výroby. Dôsledkom je bariérový vplyv veľkoblokových celkov intenzívne obhospodarovanej ornej pôdy s relatívne malým zastúpením krajinnej zelene a negatívnymi sprievodnými javmi.

ekologická stabilita územia

Kataster Oľšavka má koeficient ekologickej stability 2,87 - územie s prevahou prírodných prvkov.

prvky ÚSES

Regionálne biocentrum Ščob-Hájnica

Lesný komplex zahŕňajúci bučiny, pripotočné porasty pozdĺž miestnych potokov a lokálne i zvyšky dubo-hrabín. Zastúpené sú tu aj vzácnejšie druhy rastlín. V rámci ochrany je potrebné vylúčiť holorubnú ťažbu, zmenu drevinnej skladby lesných porastov, návrh LHP konzultovať so ŠOP, zamedziť likvidácii mimolesnej vegetácie.

návrhy

Na zvýšenie ekologickej stability je potrebné vytvoriť vhodné podmienky pre ochranu genofundu v prírodnom prostredí diverzifikáciou stabilizačných krajinných

prvkov a zároveň rešpektovať primerané hospodárske aktivity. Realizovať na tých plochách, ktoré sú výrazne postihnuté negatívnymi javmi. Ide prevažne o plochy so sklonom svahov nevhodným pre intenzívne využívanie (orná pôda). Tieto plochy sa navrhujú využívať ako trvalo trávnaté porasty. Pri extrémnych sklonoch sa navrhuje zalesnenie vhodnou druhovou skladbou z pôvodných drevín.

Realizovať program ochranných protieróznych pásov predovšetkým na ornej pôde, ktoré by zabránili jednak splachom vrchnej vrstvy pôdy v období intenzívnej zrážkovej činnosti (ekostabilizačné opatrenia v poľnohospodárskej krajine) na pôdach so sklonom nad 5 %. Protierózne pásy okrem svojho funkčného poslania na poľnohospodárskom pôdnom fonde vytvoria podmienky pre ekologizáciu poľnohospodárskej krajiny a zároveň podporia priestorovú biodiverzitu.

Pri realizácii akýchkoľvek investícií v blízkosti tokov sa navrhuje rešpektovať krajinno-ekologickú významnosť tokov a sprievodných ekosystémov v bezprostrednom okolí tokov. Zvýšiť minimálne stavy tokov, renaturalizácia technicky narovnávaných tokov a zahrnutie všetkých tokov ako biokoridorov na lokálnej úrovni.

3. ZÁVERY

3.1. Súhrnné zhodnotenie prieskumov a rozborov

- *širšie vzťahy*

V regionálnom merítku má obec možnosť zapojiť sa do svidnícko-stropkovského ťažiska osídlenia. Umiestnenie obce a nastupujúce trendy bývania na perifériách miest vytvárajú predpoklad pre rozvoj bývania obyvateľov pracujúcich v meste Stropkov, Medzilaborce, či Svidník. Obec má charakter poľnohospodárskej obce so stále viac prevažujúcou funkciou bývania.

Aby smery rozvoja doplnili iné aktivity je potrebné vychádzať zo zachovania prírodného prostredia, zo zachovania regionálnej kultúrnej identity, zo šandardizovania úrovne technickej infraštruktúry a dopravy. Toto by mohla naplniť mikroregionálna spolupráca s obcami Bukovce, Chotča, Gribov, Kožuchovce, Vyškovce, Vislava a Šemetkovce na báze poľnohospodárstva, občianskej vybavenosti a cestovného ruchu.

Plánovaná výstavba rýchlostnej komunikácie R4 vytvorí rýchle a ľahké napojenie na diaľničnú sieť Slovenskej republiky, zároveň aj zvýši dostupnosť iných spôsobov dopravy (letecká, vlaková).

Nezanedbateľná je aj poloha obce v blízkosti rekreačnej oblasti Domaša a rekreačnoturisticky orientovaných obcí, v smere na Svidník a hranicu s Poľskou republikou s napojením na hraničný priechod s PR.

- *krajinno-ekologický potenciál záujmového územia*

Významným krajinným prvkom je potok Oľšavka pretekajúci regiónom. A to aj svojou ekologickou hodnotou. Dôležitá je dosadba pobrežnej zelene. Vo svahových polohách je nutné likvidovať náznaky erózie zahusťovaním lesných a krovinatých porastov. Čo sa týka riečok stekajúcich z okolitých svahov, treba podporiť ich funkciu ako biokoridorov. Riešiť treba aj ochranu pred záplavovými vodami. Doplnenie technickej infraštruktúry zabráni výraznejšiemu znečisťovaniu Oľšavky.

- *kultúrno-historický potenciál záujmového územia*

Z hľadiska ochrany kultúrneho dedičstva je potrebné, okrem kultúrnych pamiatok zapísaných v Ústrednom zozname pamiatkového fondu nehnuteľných pamiatok, vytipovať a spracovať vlastný Zoznam pamätihodnosti obce.

- *sídelný potenciál*

Neustále zmeny v sociálno-ekonomickej oblasti a likvidácia priemyslu v okolitých mestách znamenali návrat ľudí na vidiek. Tento trend už ustal. Oľšavka svojou polohou, vytvára podmienky pre lacnejší život a stálu dostupnosť, v príjemnom prírodnom prostredí. Z rozvojom ekonomiky a cestovného ruchu v celom regióne, môže obec zaznamenať rozkvet. To dáva predpoklad ďalšieho rastu počtu obyvateľov.

Výhľad rastu počtu obyvateľov je nasledovný:

o b e c	2015	2020	2025	2030	2035
OLŠAVKA	230	235	245	255	275

Bytový fond je presne špecifikovaný v počtoch, bonite a v štandarde bývania. Bonita vyhovujúca dáva priestor na stavebné úpravy jestvujúceho fondu a jeho rozšírenie aj v počte jednotiek. Územie poskytuje priestor na ďalšiu výstavbu rodinných domov. Najperspektívnejšou sa javí zástavba nevyužitých plôch medzi už existujúcimi domami, nová výstavba je perspektívna okolo vedľajších kompozičných ôs a v okrajových polohách doplnením zástavby. Potrebné je aj využiť neobývané domy.

V poľnohospodárstve treba počítať s možnosťou vzniku malých fariem a vymedziť im priestor pre rozvoj. Ruku v ruke s ním by mal ísť aj cestovný ruch, zameraním sa na agroturistiku a vidiecku turistiku v spolupráci už spomínaného mikroregiónu okolitých obcí. Tento druh cestovného ruchu prináša oživenie kultúrnych tradícií a remesiel, vznik malých remeselných prevádzok.

Zameranie obce na cestovný ruch nebude nikdy stačiť na zamestnanie ekonomicky aktívneho obyvateľstva. Podobne to bude aj s poľnohospodárstvom. V kombinácii s dochádzkou za prácou do Stropkova, Svidníka a iných miest to však plne postačuje a poskytuje aj rezervy.

V občianskej vybavenosti je Olšavka na stupni základného vybavenia. Časovou vzdialenosťou do mesta Stropkov sú dostupne všetky potrebné služby pre obyvateľstvo. Perspektívne však treba rátať s možnosťou ich rastu. Poloha občianskych budov je vzhľadom na charakter zástavby obce v centrálnej polohe a mali by plniť úlohu kultúrneho a spoločenského srdca obce. Preto je nevyhnutné prehodnotiť prepojenie a úpravy verejných priestranstiev okolo týchto objektov. Potrebné sú aj parkovacie plochy pri týchto objektoch.

Riešenie nepriaznivého stavu v likvidácii odpadových vôd je potrebné riešiť výstavbou verejnej kanalizácie s čistiarnou odpadových vôd. Obec potrebuje aj obecný vodovod.

3.2. Identifikácia problémov na riešenie

- špecifikácia parciel na výstavbu rodinných domov
 - a. Zástavbou voľných prelúk
 - b. Sústredenou zástavbou na vedľajších kompozičných osiach
 - c. Využitie pozemkovo a inžinierskymi sieťami ľahko prístupných parciel pre novú výstavbu
- špecifikácia parciel na výstavbu podnikateľských a poľnohospodárskych prevádzok
 - a. Ponuka parciel pre malé domáce poľnohospodárske farmy
 - b. Pri poľnohospodárskych prevádzkach v južnej časti obce ponúknuť ďalšie plochy pre rozvoj podnikateľských aktivít so zameraním na spracovanie poľnohospodárskych a lesohospodárskych produktov
- možnosti výstavby nových objektov občianskej vybavenosti a pre rozvoj cestovného ruchu
 - a. Využívanie a intenzívnejšie využívanie súčasných kapacít v objektoch pohostinstva, bývalej základnej školy

- b. Úpravy verejných priestranstiev pri budovách občianskej vybavenosti
 - c. Rozvoj foriem agroturizmu a vidieckeho turizmu
- Rekonštrukcia a šírková úprava všetkých cestných komunikácií obce
 - a. Dostavba a rekonštrukcia prístupových a obslužných miestnych komunikácií
 - b. Vzájomne dopravne prepojiť (zokruhovať) miestne komunikácie – hlavne vedľajšie kompozičné osi, zástavba na juhovýchodnej strane obce
 - c. V rámci zastávok autobusovej dopravy riešiť bezpečnosť občanov – nástupné ostrovčeky
 - d. Rekonštrukcia a dostavba peších komunikácií
 - e. Výstavba parkovacích plôch pri zariadeniach občianskej vybavenosti
- výstavba kanalizácie a MČOV
- výstavba verejného obecného vodovodu
- úprava telefónneho rozvodu obce
- rekonštrukcia verejného osvetlenia
- rekonštrukcia a dostavba transformačných staníc a elektrických rozvodov NN
- výstavba ochranného systému obce proti prívalovým vodám - protipovodňovú ochranu zo severnej strany obce
- dosadba pobrežnej zelene, ochrannej verejnej a líniovej zelene.